

Langs groene aders in Tilburg-Noord

Wandel Zoekpagina

Lengte

12 km

Start- en eindpunt

parkeerplaats Hoffmannflat
Hoffmannlaan
5011 SZ Tilburg

Openbaar vervoer

Stadsbus 6 Arriva, Vanaf
Station Tilburg. ushalte Von
Weberstraat, Tilburg-Noord.
Stadsbus 5 Arriva, Vanaf
Station Tilburg. Bushalte
Hoffmannlaan, Tilburg-
Noord. Naast parkeerplaats
Hoffmannflat.

Parkeren

Parkeerplaats
Hoffmannflat,
Hoffmannlaan, 5011 SZ
Tilburg

Horeca

Koffiehoek Natuurlijk
Tilburg, Rugdijk 2, 5011 XA
Tilburg. Kwalitaria
Delifrance, Wagnerplein 118,
5011 LR Tilburg. Op enkele
punten onderweg zijn
banken en picknickplaatsen
ingericht.

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

04-07-2025

Hart van Brabant

Deze verrassende rondwandeling voert ons door het ten noorden van het Wilhelminakanaal gelegen multiculturele stadsdeel van Tilburg-Noord en het nabij gelegen coulisselandschap richting Berkel-Enschot. De route gaat er over verrassende en wandelvriendelijke paden en paadjes, die zich als groene aders door de bebouwing van Tilburg-Noord en het noordoostelijk gelegen open buitengebied slingeren. Vanaf vertrek wandelen we op de oever van het Wilhelminakanaal langs de voormalige Loswal Lijnsheike naar de kanaalarm van de Industriehaven Loven. De route verloopt hier rond de Centaurusvijver en door het Quirijnstokpark. We laten de bebouwing achter ons, steken de Vlashoflaan over en komen over het Ridderhofpad in het buitengebied van de Hazennest en het Hemeltje. We wandelen door het authentiek kleinschalig cultuurlandschap van de Nieuwe Warande en de Zwaluwenbunders en bereiken we na oversteek van de Burgemeester Bechtweg langs enkele kruipdoor, sluipdoor paadjes opnieuw de bebouwing van Tilburg-Noord. Door de Quirinustuinen wandelen we tussen de oude woonwijk Heikant en de nieuwe woonwijk Quirijnstok door. De route gaat over het Boedijnpad en door het Von Weberparkje bij het Wagnerplein. Over het Von Weberpad keren we terug naar het vertrekpunt aan de Hoffmannlaan.

De rondwandeling gaat slechts aan een klein aantal knooppunten van het wandelroutenetwerk van VisitBrabant voorbij. De knooppunten waar de route passeert, zijn in de routebeschrijving vermeld!

Routebeschrijving

1 Voor deze rondwandeling vertrekken we vanaf de parkeerplaats bij de Hoffmannflat aan de Hoffmannlaan. Langs de ingang van het flatgebouw gaat de wandelroute linksom rond de Hoffmannflat en volgen we het gravelpad langs de Jeu de Boule baan. Aan het einde van het flatgebouw even naar links en meteen weer rechts het gravelpad vervolgen! Op dit voetpad wandelen we steeds rechtuit parallel aan het fietspad op de Goirkekanaaldijk langs het Wilhelminakanaal (1) tot aan de ophaalbrug Waalstraat voor fietsers en wandelaars. We steken naar links de brug over en vervolgen onze route linksaf de Goirkekanaaldijk op. We komen langs de voormalige Loswal Lijnsheike (2), de allereerste haven van Tilburg. De oude loods van N.V. Hanze Stoomboot Onderneming heeft er de tand des tijds doorstaan en is in 2012 in ere hersteld en gerenoveerd. De originele robuuste bolders voor het afmeren aan de voormalige Loswal Lijnsheike zijn verdwenen en wat rest is een miezerig boldertje! Voorbij de loods bereiken we de ophaalbrug Lijnsheike bij KNP6. Linksaf gaat de route over de brug.

2 Aan de andere zijde van het Wilhelminakanaal ook bij KNP6 aan de Von Weberstraat gaat de route rechtsaf op het oeverpad van de Lovense Kanaaldijk. We wandelen onder het viaduct van de Quirijnstoklaan door tot we na goed 600 meter bij KNP41 komen aan de ophaalbrug Heikantsebaan aan de Centaurusweg. Even rechtuit tot het punt waar de Centaurusweg naar links afbuigt. Onze route gaat met de bocht mee en direct rechtsaf over het voetpad! We wandelen rond de in een parkachtige omgeving gelegen Centaurusvijver (3) met de insteekhaven naar industrieterrein Loven vanaf het Wilhelminakanaal rechts van de route. Rond deze visvijver en dan naar rechts weer terug aan de Centaurusweg steken de Centaurusweg over en wandelen verder op het Joplinpad. De

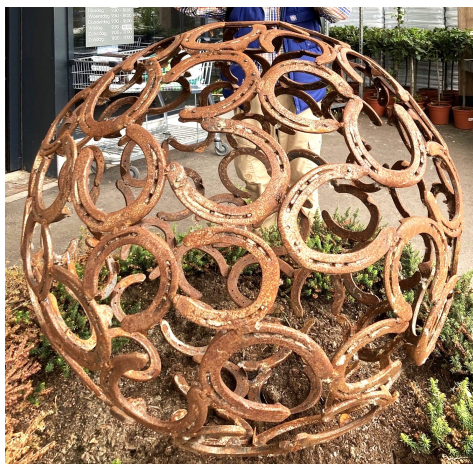
route slingert op het Joplinpad door het bosgebiedje voorbij aan het terrein de Petanquevereniging La Donnée. Bij de bebouwing aangekomen op de kruising met de Lennondreef slaan we rechtsaf de Lennondreef in om dan even verderop rechtuit langs de bosrand het Quirijnstokpark (4) te betreden.

3 In het Quirijnstokpark gaat de route op de Y-splitsing rechtsaf langs het infopaneel met rechts de afrastering van de Tennis- en Paddelvereniging Quirijnstok. Voorbij het infopaneel wandelen we met de bocht naar links langs de langgerekte vijver, die we bij het bruggetje oversteken. Meteen op de kruising van paden, met voor ons het speelveld, gaat de route rechtsaf voorbij aan een tiental vissteigertjes richting het flatgebouw aan de Sweelincklaan. Langs het flatgebouw volgen het wandelpad op de kruising rechtdoor en verlaten het Quirijnstokpark. We komen op de Sweelincklaan. Naar rechts passeren we het woonwagenkampje naar de verkeersoversteekplaats aan de Vlashoflaan.

4 Als we de Vlashoflaan zijn overgestoken, gaat de route voor voetgangers en fietsers verder als Ridderhofpad. Met de bocht mee wandelen we over het viaduct op de N261, de Burgemeester Bechtweg, naar het kleine buurtschap de Hazennest (5). Het Ridderhofpad gaat bij KNP52 op de kruising met Hazennest-Oost rechtdoor en met een bocht naar rechts en links langs een bosje. Aan de linkerzijde ligt het open landbouwgebied dat als Hemeltjens op de topokaart vermeld staat. Bij KNP69 komen we op het traject van de 34 kilometer lange wandelroute van het Pauwelspad en het plaatselijk Ommetje Nieuwe Warande van de Brabantse Milieufederatie. We blijven op het Ridderhofpad tot in de bocht waar we bij KNP64 linksaf de zandweg inslaan door het gebied van de

Nieuwe Warande (6). Bij KNP70 gaat de route door het klaphekje linksaf langs het weiland tot aan het bosje. Hier rechtsaf door het klaphekje voorbij aan de kleine waterplas. Deze kleinschalige landschapselementen zijn bepalend voor de ecologische verbindingszone. We wandelen met een bocht naar links en rechts door het nog authentiek kleinschalig cultuurlandschap van de Zwaluwenbunders (7).

5 Bij KNP72 komen we op het brede zandpad van de Zwaluwsestraat. De route gaat linksaf en we verlaten het Pauwelspad en het 'Ommetje Nieuwe Warande'. De brede zandweg van de Zwaluwsestraat verloopt langs de het slootje van de Kasteelloop tot we bij de routemarkering naar rechts worden verwezen. Dan linksaf over het bruggetje en we komen in een klein natuurgebiedje met paddenpoel onder aan de Rugdijk bereiken. Langs de houten sculptuur van een ijsvogel bereiken we de trap in het talud naar het viaduct over de Burgemeester Bechtweg. Linksaf over het viaduct nemen we meteen de trappen naar links het talud af. Naar rechts wandelen we voor de Gamma en Groenrijk langs tot op de Rugdijk, die we volgen tot aan de afslag van de Moerzijstraat aan de rechterzijde. Hier slaan we rechtsaf tot aan de berm paal met groengele routemarkering. De route gaat naar links langs de bosrand en het weiland. Het bospaadje slingert door het bosgebiedje tot we bij het gebied met de hoogspanningsmasten uitkomen. Naar links langs het hekwerk bereiken we het flatgebouw, waar we naar links doorsteken naar de Rugdijk. Rechtsaf komen we aan KNP5 en kiezen hier het gravelpad naar links tussen het woonwagenkampje en het moerassige gebied door tot we met de bocht mee op de Vlashoflaan uitkomen.

6 We steken de Vlashoflaan over en komen nu in de Quirinustuinen (8). Deze parkachtige omgeving is vernoemd naar de H. Quirinus (9), een Romeinse krijgstribuun en martelaar. Onze wandelroute gaat in zuidelijke richting door dit smal open gebied, dat als een groene long een levendige schakel vormt tussen de aangrenzende woongebieden van de oude woonwijk Heikant en de nieuwe woonwijk Quirijnstok. We wandelen over zuidwaarts over vijvers met cortenstalen bruggetjes en langs retentiebekkens. Op het eerste stuk gaat het voetpad langs het hekwerk van Basisschool Stelaertshoeve tot we aan de Van Anrooylaan komen. We steken recht over en volgen nu het Landrépad, vernoemd naar de Amsterdamse componist Guillaume Louis Frédéric Landré (1874-1948), tot we na het laatste bruggetje rechtsaf op de Heikantlaan uitkomen. De wandelroute volgt hier naar rechts naast het fietspad langs de flats het gravelpad, dat op de kaart vermeld staat als Boedijnpad, vernoemd naar vioolleraar, muziekpedagoog en componist Gerardus Hendrik Boedijn (1893-1973), die grote bekendheid had door zijn composities voor harmonie- en fanfareorkesten. Opvallend is, dat we hier wandelen over paadjes en door straten in Tilburg-Noord, die bekend staat als de componistenbuurt. Verderop kiezen we aan de rechterzijde voor de vlonderbrug langs het flatgebouw en zo bereikt het Boedijnpad de kruising van de Heikantlaan met de Brucknerlaan. Meteen naar rechts steken we de Brucknerlaan over en wandelen voor de bushalte het Von Weberpark in, waar we direct het slingerende paadje links inslaan. We negeren de paadjes naar rechts naar het trapje. Onder aan het trapje wandelen we naar links en volgen het wandel- en fietspad door het tunneltje van het Von Weberpad. Onze route gaat bij de eerste mogelijkheid naar rechts het talud op om dan links aanhoudend op de Hoffmannlaan uit te komen. Nog even oversteken en we zijn weer op de parkeerplaats bij de Hoffmannflat, vertrekpunt van de rondwandeling.

Omgevingsinformatie

1 - Wilhelminakanaal Tilburg

De eerste plannen voor een kanaal dat Tilburg met de Maas verbindt, dateren uit 1794. Tilburg heeft in die tijd een belangrijke wolindustrie, maar is alleen bereikbaar over vaak slecht begaanbare zandwegen naar havens in andere plaatsen. De plaatselijke fabrikanten en grootgrondbezitters willen een scheepvaartverbinding om de lokale economie te stimuleren en ontginning van uitgebreide gebieden mogelijk te maken. Het zijn Koning Lodewijk Napoleon en daarna Koning Willem I, die opdracht geven een plan te ontwerpen voor een kanaal van Tilburg naar het bevaarbare deel van de Donge. In 1848 wordt begonnen met de aanleg, maar het werk wordt korte tijd later stilgelegd. Vanaf het midden van de 19de eeuw wordt de aanleg en exploitatie van kanalen veelal overgelaten aan particuliere ondernemingen. Maar als ir. J.E. Duijvené erin slaagt een concessie te verwerven, komen door technische en financiële problemen zijn plannen niet van de grond. Door voortdurend discussies over de vraag wie verantwoordelijkheid is voor de aanleg en het onderhoud, de provincie of het Rijk, duurt het tot 1905 voordat de Wet op het Wilhelminakanaal afgekondigd wordt. In 1910 begint de daadwerkelijke aanleg en wordt het gedeelte van de Amer en de Mark naar Tilburg aangelegd. Tilburg is dan in 1919 via het kanaal bereikbaar. De openstelling van het gehele Wilhelminakanaal met het traject van Tilburg naar de Zuid-Willemsvaart vindt plaats in 1923.

2 - Voormalige Loswal Lijnsheike

Aan deze kade van de allereerste haven in Tilburg (1919) brengen de vrachtschepen hun ladingen aan wal en brengen en halen beurtschepen van de Hollandse Buurtspoorwegen en de N.V. Hanze Stoomboot Onderneming allerlei soorten stukgoed, vaten en zakken. maar ook vee en ook personen kunnen mee. Het vervoer gaat bij de N.V.. Hanze Stoomboot Onderneming volgens een vaste lijndienst op Amsterdam en Rotterdam. De scheepsladingen zijn voor de fabrieken in de buurt van 't Goirke, dat destijds een belangrijk industrieel centrum is met tientallen grotere en kleinere textielfabrieken. Maar In de jaren '30 ondervindt het vervoer van kleinere hoeveelheden stukgoed over het Wilhelminakanaal steeds meer concurrentie door de opkomst van het vrachtverkeer. Wonder boven wonder heeft de loods van N.V. Hanze Stoomboot Onderneming de tand des tijds doorstaan en is in 2012 in ere hersteld en gerenoveerd. Maar de originele robuuste bolders voor het afmeren aan de voormalige Loswal Lijnsheike zijn verdwenen. Wat rest is een miezerig boldertje!

3 - Centaurusvijver

De Centaurusvijver is een visvijver van Hengelsportvereniging De Ruischvoorn, gelegen aan het Wilhelminakanaal en de insteekhaven naar industrieterrein Loven. Op deze locatie ligt in de vorige eeuw de ringoven van steenfabrikant Claesen aan het Wilhelminakanaal, dat toen net gegraven is.

4 - Quirijnstokpark

Het park is ontworpen in de jaren 1960 als het belangrijkste park van het nieuwe stadsdeel Tilburg-Noord. Het dient als buffer tussen de woonwijken en het industrieterrein Loven. Het park wordt omsloten door de Sweelincklaan, de Vlashoflaan, bedrijventerrein Loven III, sportvelden en de bebouwing aan de Lennondreef. In het midden van het park ligt over de gehele lengte een langgerekte vijver met bruggetje en een tiental vissteigertjes. Met de grond uit de vijver zijn in het oosten van het park lage heuveltjes opgeworpen, die geheel zijn bebost. In het noordoosten van het park bevindt zich een hertenweide. Bij groot onderhoud is het park uitgebreid met de strook grond aan de oostzijde van de Sweelincklaan. Dit betekende extra wandelpaden, waar twee hoge flatgebouwen aan Sweelincklaan de grens vormen. In het Quirijnstokpark staan vele inheemse bomen, onder andere veel beuken en enkele tientallen forse populieren, maar ook exotische boomsoorten.

5 - Buurtschap de Hazennest

Deze veldnaam wordt al in 1512 genoemd als 'den hasennest aen die Rubraken'. In 1635 staat er een huis aan het Hasenest en in 1664 is er sprake van 'De Heyde in den Hasennest'. Ook op de kaart van Diederik Zijnen uit 1760 wordt het Hasenest vermeld en op de oudste kadasterkaart van 1832 vinden we eveneens het Hazenest. De eerste officiële straatnaamvaststelling wordt gedaan door de gemeenteraad van Tilburg op 24 november 1900 als Hazennest.

6 - De Nieuwe Warande

Dit was ooit een vierkant bosperceel, doorsneden door kaarsrechte drijfbanen, dat in 1757 door een van de laatste heren van Tilburg, Gijsbertus van Hogendorp van Hofwegen (1668-1750) is aangelegd als privaat jachtterrein. Hij noemt dit gebied Nieuwe Warande om zich te onderscheiden van zijn voorganger Willem van Hessen-Kassel (1682-1760), die in 1712 aan de westkant van Tilburg de Oude Warande heeft laten aanleggen. Deze kleinschalige landschapselementen midden in Landschapspark Pauwels zijn bepalend voor de ecologische verbindingzone.

7 - Zwaluwenbunders

Op oude topografische kaarten is dit authentiek kleinschalig cultuurlandschap nog een aaneengesloten bos- en heidegebied, grenzend aan de Nieuwe Warande. In de loop der tijd is op de Zwaluwenbunders steeds meer bos in heide als gevolg van het potstalsysteem en de beweiding met schapen verdwenen. In 1920 kopen de boeren van Balkom, van Roessel en Bertens samen 27,5 hectare heide in de Zwaluwenbunders. De door hen gekochte percelen worden geleidelijk ontgonnen met behulp van goedkope Tilburgse dagloners uit het werkverschaffingsproject. Eerst worden de percelen houtvrij gemaakt en daarna met een zware ploeg, getrokken door ossen en paarden omgezet. Het terrein wordt geëgaliseerd, en vennetjes worden opgevuld. Zo ontstaat landbouwgrond met behoud van een enkele kleine bosgebiedjes.

8 - De Quirinustuinen

Deze parkachtige omgeving is een smal open gebied, dat een netwerk van verbindingen en een levendige groene schakel vormen tussen de aangrenzende woongebieden van de oude woonwijk Heikant en de nieuwe woonwijk Quirijnstok. De Quirinustuinen is vernoemd naar de Romeinse krijgstribuun Quirinus en rijgt als een groene long beide wijken aaneen. Met een beperkt aantal ingrediënten is een grote diversiteit aan gebruiksmogelijkheden en beleving gecreëerd. Het padensysteem vormt het 'zenuwstelsel' van het park, en legt comfortabele verbindingen tussen de beide wijken. Het golvende terrein naar een ontwerp van Karres en Brands bevat een stelsel van verschillende lager gelegen wadi's, vijvers en infiltratiezones. Door de vrijkomende grond uit vijvers en wadi's zijn er hoogteverschillen tot vier meter gerealiseerd, waardoor een spannend recreatie- en speelpark is ontstaan.

9 - Heilige Quirinus

Quirinus is een Romeinse krijgstribuun, die door paus Alexander I is bekeerd, en omstreeks 130 de marteldood sterft. Hij wordt vereerd als de beschermer tegen allerlei keel- en kropziekten, pokken en open. In Tilburg-Noord heeft op de grens met Udenhout aan de Rugdijk ooit een St.

Quirinskapelletje gestaan, maar veel is er niet over bekend. Er zijn slechts enkele vermeldingen in de archiefbronnen uit de 16de eeuw. In de betekenis van veldkapelletje moeten we denken aan een paal, waarop een nis met het beeld van de H. Quirinus heeft gestaan. Vandaar de naam 'Quirijnstok', de naam van de wijk Quirijnstok in Tilburg-Noord. In de 19e eeuw wordt de H. Quirinus nog bijzonder vereerd in de Goirkese kerk. In die kerk bevindt zich nog steeds een lindenhouten beeld van Quirinus uit omstreeks 1700, gekleed als krijgsman met helm, maliënkolder, mantel en rijglaarzen en op zijn borst hangt een medaillon.

